

**KOULUTUS-
JA KEHITTÄMIS-
PALVELUT**

HELSINGIN YLIOPISTO

Kirjallisuusterapiaohjaajakoulutus 2021, 35 op

15.1.2021–11.12.2021, Helsinki

Koulutus on Suomen Kirjallisuusterapiayhdistys ry:n koulutuspolun osa 2. Koulutuksen osallistuminen edellyttää, että osa 1 (15 op) on suoritettu.

Kirjallisuusterapia on kasvun ja hoitamisen työväline, jota käytetään muun muassa mielenterveyspalveluiden piirissä, vanhustenhuollossa, vankiloissa, päihdeongelmaisten keskuudessa, seurakunnissa, erityisopetuksessa, äidinkielen opetuksessa, aikuisoppilaitoksissa, työnohjauksessa sekä kirjastoissa.

JÄRJESTÄJÄT

Koulutuksen järjestävät Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämispalvelut HY+ ja Suomen Kirjallisuusterapiayhdistys ry.

AIKA JA PAIKKA

Koulutuksen lähiopetusjaksojen opetus toteutetaan Helsingissä perjantaisin klo 10.00–15.00 ja lauantaisin klo 9.00–14.00.

Työnohjausryhmät kokoontuvat perjantaisin klo 15.30–17.00 helmi-, huhti-, touko-, syys-, loka- ja marraskuun lähiopetusjaksoissa. Suositus yksilötyönohjaukselle maaliskuussa ja elokuussa.

Kirjallisuusterapiaryhmät kokoontuvat lauantaisin klo 14.15–15.45 tammi-, helmi-, maaliskuussa, huhti-, touko-, elo- ja syyskuun lähiopetusjaksoissa.

KOHDERYHMÄ

Koulutus on suunnattu sosiaali- ja terveydenhuollossa, opetus-, kasvatus-, kirjasto- ja kulttuurialalla sekä seurakuntien ohjaus- ja neuvontatyössä toimiville.

TAVOITTEET

Tavoitteena on perehdyttää osallistujat kirjallisuusterapian teorioihin, perusteisiin ja menetelmiin sekä antaa valmiuksia käyttää niitä kirjallisuusterapeuttisessa ohjaustyössä ja/tai omalla ammattialueella.

Koulutus on yliopistollista täydennyskoulutusta, jonka suorittamisen jälkeen osallistuja voi halutessaan käyttää nimikettä kirjallisuusterapiaohjaaja. (Nimike ei ole Valviran nimikesuojattu ammattinimike.)

Koulutuksen jälkeen on mahdollisuus hakeutua kirjallisuusterapeuttikoulutukseen, joka on koulutuspolun osa 3.

TOTEUTUS JA TYÖSKENTELY

Koulutus sisältää luentoja ja menetelmällisiä harjoituksia lähiopetuspäivien teemoihin liittyen. Koulutus sisältää myös etätöskentelyä: pohtivan referaatin ja kaunokirjallisuustehtävän sekä kirjallisen lopputyön (5 op), jossa tutkitaan jotakin kirjallisuusterapian osa-aluetta teosten, artikkelien ja muun aineiston pohjalta.

Opiskelijat ohjaavat opiskelun aikana ryhmiä tai yksilöasiakkaita kirjallisuusterapian menetelmiä soveltaen ja laativat työskentelyyn liittyen suunnitelmat ja raportit. Ohjauksen tueksi opiskelijat saavat ryhmätyönohjausta koulutuspäivien aikana 12 tuntia. Heidän tulee myös käydä omakustanteisesti yksilötyönohjauksessa vähintään kolme kertaa.

Opiskelijat jaetaan kirjallisuusterapiaryhmiin, joissa he saavat kokemuksen kirjallisuusterapian menetelmistä käytännössä. Lisäksi opiskelijat pitävät yhteyttä Moodle-verkkoympäristössä.

KOULUTUKSEEN HAKEMINEN JA HINTA

3900 euroa + alv 24 %. Kurssimaksu suoritetaan neljässä yhtä suuressa erässä koulutuksen aikana.

Koulutukseen haetaan HY+:n verkkosivuilla osoitteessa hyplus.helsinki.fi/kirjallisuusterapia 1.11.2020 mennessä.

Hakijan tulee täyttää myös erillinen, taustatietoja koskeva lomake. Hakemusten perusteella hakijat kutsutaan valintahaastatteluun Helsinkiin.

Hakijoiden toivotaan tutustuvan etukäteen teokseen: *Hoivasanat. Opas kirjallisuusterapiaan* (toim. Silja Mäki ja Terhikki Linnainmaa, Duodecim).

Koulutukseen on hakumenettely ja valintahaastattelut, joten ilmoittautuminen ja paikan vastaanottaminen ovat sitovia.

Tiedustelut: sissel.korpisola@helsinki.fi

KOULUTTAJAT

Kouluttajina toimivat kirjallisuusterapiaan ja ryhmätöskentelyyn perehtyneet eri alojen asiantuntijat, joilla on pitkäaikainen kokemus kirjallisuuden ja kirjoittamisen käyttämisestä terapeutiksiin, kuntouttaviin ja ennalta ehkäiseviin tarkoituksiin.

Silja Mäki, FM, psykoterapeutti, kirjallisuusterapeutti, erityisopettaja, koulutuksen johtaja

Juhani Ihanus, FT, kulttuuripsykologian dosentti, kirjallisuusterapiakouluttaja, kirjailija, koulutuksen tieteellinen johtaja

Sirpa-Maija Harjunoski, taideterapeutti, kirjallisuusterapeutti, työnohjaaja, erityisopettaja

Jaana Huldén, psykoterapeutti, kirjallisuusterapeutti

Heli Hulmi, kirjailija, kirjallisuusterapiaohjaaja

Päivi Kosonen, FT, kirjallisuustieteen dosentti, kirjallisuusterapeutti

Karoliina Maanmieli, FT, lähihoitaja, kirjallisuusterapiaohjaaja

Anna-Leena Mitrunen, PsykM, psykologi, psykoterapeutti, kirjallisuusterapeutti

Taina Ratia, FM, ohjelmapäällikkö, kirjallisuusterapiaohjaaja

Työnohjaajat **Sirpa-Maija Harjunoski**, **Silja Mäki** ja **Kirsi Virkkunen**

Kirjallisuusterapiaryhmien ohjaajat **Heli Hulmi**, **Eeva Nopsanen** ja **Kristina Svensson**

LÄHIOPETUSJAKSOT

1. jakso tammikuu 2021 15.-16.1.2021

pe 15.1. Johdanto, koulutuksen tavoitteet, rakenne ja suoritustavat. Opiskelijoiden tutustuminen. Vuorovaikutuksellisuus kirjallisuusterapiassa. *Silja Mäki*

la 16.1 Kirjallisuuden perusteita kirjallisuusterapeuttisen toiminnan näkökulmasta. Kirjallisuusterapeuttisen aineiston valinta ja käyttö. *Päivi Kosonen*

Kirjallisuusterapiaryhmät

2. jakso helmikuu 2021 12.-13.2.2021

pe 12.2 Kirjallisuusterapian historia ja kehitys. Teorioita, sovellusalueita sekä kytkentöjä psykologiaan, lukemiseen ja kirjoittamiseen. *Juhani Ihanus*

Lopputyöprosessin esittely. *Juhani Ihanus ja Silja Mäki*

Työnohjausryhmät

la 13.2. Ryhmädynamiikka ja ryhmässä esiintyvät ilmiöt. *Jaana Huldén*

Kirjallisuusterapiaryhmät

3. jakso maaliskuu 2021 12.-13.3.2021

pe 12.3. Aikuisten kirjallisuusterapeuttiset kasvuryhmät. Lopputöiden aiheiden ideointia. *Silja Mäki*

la 13.3. Kirjallisuusterapia mielenterveystyössä, erityisesti masentuneiden hoidossa ja kuntoutuksessa. *Jaana Huldén*

Kirjallisuusterapiaryhmät

4. jakso huhtikuu 2021 16.-17.4.2021

pe 16.4. Satujen ja tarinoiden terapeuttinen merkitys. Kirjallisuusterapeuttiset menetelmät lasten ja varhaisnuorten erityisopetuksessa. *Silja Mäki*

Työnohjausryhmät

la 17.4. Kirjallisuusterapeuttiset menetelmät lasten ja varhaisnuorten sanataideopetuksessa. Sadut aikuisten kirjallisuusterapiassa. *Silja Mäki*

Kirjallisuusterapiaryhmät

5. jakso toukokuu 2021 21.-22.5.2021

21.5. Kirjallisuusterapeuttiset menetelmät nuorisopsykiatrisessa hoidossa. *Anna-Leena Mitrunen*

Työnohjausryhmät

22.5. Hoitava lukeminen ja lukupiirit. *Päivi Kosonen*

Kirjallisuusterapiaryhmät

6. jakso elokuu 2021 20.-21.8.2021

pe 20.8. Kriisit, traumat ja kirjallisuusterapia elämänkaaren eri vaiheissa. Tapahtumien ja kokemusten vaikutus ihmisen arkeen ja hyvinvointiin. *Jaana Huldén*

la 21.8. Kirjallisuusterapia päihde- ja omaistyössä. *Karoliina Maanmieli*

Kirjallisuusterapeuttiset verkkokurssit. *Karoliina Maanmieli*

Kirjallisuusterapiaryhmät

7. jakso syyskuu 2021 17.-18.9.2021

pe 17.9. Elämäkerrallinen kirjoittaminen ja sukupuu kirjallisuusterapeuttisina välineinä. *Silja Mäki*

Työnohjausryhmät

la 18.9. Ikäihmisten kirjallisuusterapia ja muistelukirjoittaminen. Surutyö ja kuoleman käsittely kirjallisuusterapeuttisin keinoin. *Heli Hulmi*

Kirjallisuusterapiaryhmät

8. jakso lokakuu 2021 15.-16.10.2021

pe 15.10. Taideterapian menetelmiä kirjallisuusterapiassa. *Sirpa-Maija Harjunkoski*

Lopputöiden välikatsaus. *Juhani Ihanus, Päivi Kosonen, Karoliina Maanmieli ja Silja Mäki*

Työnohjausryhmät

la 16.10. Kirjallisuusterapeuttiset menetelmät kirjastotyössä. *Taina Ratia*

9. jakso marraskuu 2021 12.-13.11.2021

pe 12.11. Unet kirjallisuusterapeuttisena välineenä. *Jaana Huldén*

Työnohjausryhmät

la 13.11. Kirjallisuusterapiaohjaajan persoonallisuus, voimavarat ja oma jaksaminen. *Silja Mäki*

10. jakso joulukuu 2021 10.-11.12.2021

pe 10.12. Lopputöiden käsittely. *Juhani Ihanus, Päivi Kosonen, Karoliina Maanmieli ja Silja Mäki*

la 11.12. Kirjailijavieras

Koulutuksen päätös: palautteiden anto, loppupuheenvuorot, kakkukahvit

”Kirjallisuusterapia tarjoaa keinoja niin lasten, nuorten ja aikuisten kuin ikäihmistenkin elämän haasteellisten asioiden käsittelyyn ja hyvinvoinnin tukemiseen. Runot, novellit, sadut ja monet muut tekstit, myös itse kirjoitetut, antavat mahdollisuuden tarkastella kokemuksia ja tunteita turvallisesti, monipuolisesti ja luovasti”, kuvailee koulutuksen johtaja, psykoterapeutti, kirjallisuusterapeutti **Silja Mäki**.

Opiskelijoiden kommentteja edellisistä koulutuksista:

”Kannustava ja asiantunteva ohjaus tuki hyvin koulutusprosessia.”

”Koulutus oli onnistunut ja tasapainoinen kokonaisuus.”

”Koulutuksen aiheet olivat mielenkiintoisia.”

”Koulutuksessa ehdottoman huiput kouluttajat.”

”Luennoitsijat olivat osaavia ja innostavia.”

”Parasta oli toimiva, luottamuksellinen ryhmä ja muiden kokemukset.”

”Työn ohessa tehty koulutus oli rankka, mutta kyllä kannatti!”

